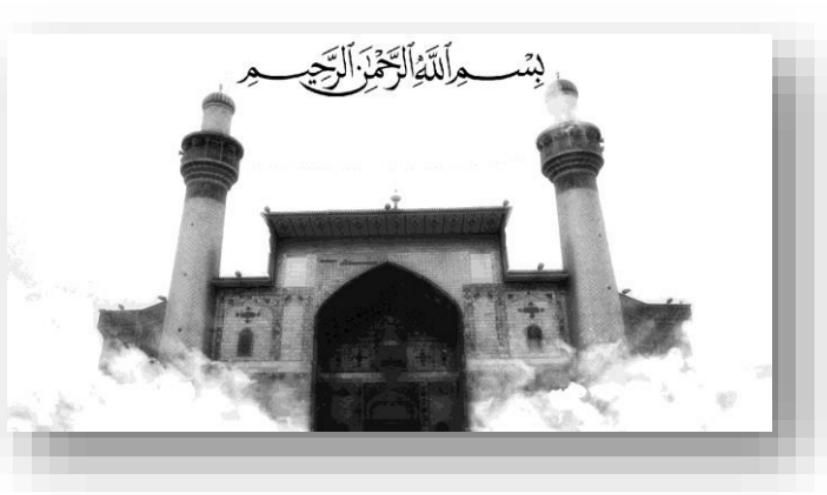

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

40 HADITHE NGA IMAM ALIU

(Paqja qoftë mbi të!)

Tiranë, 2020

Titulli: *40 hadithe nga Imam ALIU*

(Pajja qoftë mbi të!)

I përzgjodhi dhe i përktheu: **Elisabeta Feza**

Recensent: **Vullnet Merja**

Redaktoi: **Jerida Kulla**

Korrektori: **Vjollca Karaj**

Përkujdesja kompjuterike: **Sabrie Feza**

Kopertina: **Sabrie Feza**

Botoi: Shoqata Flladi – Tiranë, 2020

PRIJËSI I BESIMTARËVE, IMAM ALIU

(*Paqja qoftë mbi të!*)

Me emrin e Allahut, të
Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit

Të flasësh për prijësin e besimtarëve, imam Aliun (*Paqja qoftë mbi të!*) nuk është e thjeshtë, sepse personaliteti i tij nuk ka pozitë të lartë vetëm tek myslimanët, por tek e gjithë shoqëria njerëzore. Kemi të bëjmë me një personalitet, i cili ka cilësitë dhe virtytet më

të larta, pas vulës së Profetësisë, Profetit Muhamed (*Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjne e tij!*). Jeta e tij ka qenë e tëra **Islam**. Për këtë, kur flasim për imam Aliun, flasim për Islamin, fenë e fundit të Allahut.

Prania e imam Aliut nuk ka qenë e kufizuar vetëm me kohën e tij, por me mendimin dhe gjenialitetin e tij ka qenë përtej kohërave. Personaliteti i imam Aliut e meriton të jetë shembull dhe model për personalitetin e çdo mysliman, pas Profetit Muhamed, sepse ai u rrit dhe u edukua në medresenë e Profetit, e cila ishte medreseja e Allahut. Profeti Muhamed ka qenë mësuesi dhe edukuesi i imam Aliut.

Qëllimi kryesor i medresesë së Ehli Bejtit të Profetit Muhamed (*Paqja qoftë mbi ta!*) ka qenë mbrojtja e Sheriatit që solli Profeti Muhamed, nga ana teorike dhe praktike. Të gjithë imamët e Ehli Bejtit sakrifikuan gjithçka për këtë qëllim dhe askush të mos mendojë se ata sollën Sheriat tjetër.

Nëse e studiojmë me vëmendje jetën e imam Aliut, larg çdo fanatizmi apo botëkuptimi të ngushtë, do të vërejmë se jeta e tij nga lindja e deri te martirizimi, ndahet në pesë fazë:

E para: Nga lindja (13 rexheb), tridhjetë vjet pas vitit të Elefantit (që përkon me vitin 600 të erës sonë), e deri më

27 Rexheb (data e dërgimit të Profetit)-(10 vjet).

Në këtë fazë vlen të përmendet ndodhia më e rëndësishme, e cila është lindja e imam Aliut brenda në Qabe. Prindërit e Aliut ishin Ebu Talibi, djali i Abd’ul-Muttalibit dhe Fatimeja, e bija e Esadit - që të dy nga Hashimitët. Në atë kohë, Profeti Muhamed (*Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!*) ka qenë 30 vjeç.

Lindjen e imam Aliut brenda në Qabe e përmenden edhe dijetarët e historianët. Historiani i famshëm Mes’udiu, në faqen 76 të vëllimit të dytë të librit të tij “*Muruxh’udh-Dheheb*”, shkruan se njëra nga cilësitë unike të imam Aliut

ishte fakti se kishte lindur brenda Shtëpisë së Zotit. Edhe disa dijetarë të tjerë e kanë konfirmuar lindjen e tij në Qabe.

Ndër dijetarët e tjerë që e përmendin këtë ndodhi, janë: Hakimi në veprën “*El-Mustadrak*”, vëll.3, fq.483, Halabiu në veprën “*Sira*”, vëll.1, fq.156, Sibt ibn el-Xheuziu në veprën “*Tadhkera Khavasil Ummah*”, fq.7, Ibn Sabbagh Melekiu në veprën “*Fusul’ul-Muhimme*”, fq.14, Muhammed ibn Jusuf Shafiu në “*Kifajet el-Talib*”, fq.261, Shablanxhiu në veprën “*Nur’ul-Ebsar*”, fq.76 etj.

Nga historianët bashkëkohorë, Abbas Mahmud el-Ukkad nga Egjipti, në veprën e tij “*El-Ekberrijet el-Imam Ali*” (botuar në Kairo, 1970), shkruan se Ali ibn Ebu Talibi lindi brenda Qabes. Një historian tjetër bashkëkohor, Mahmud

Said Tantaviu, nga Këshilli Suprem i Çështjeve Islame të Republikës Arabe të Egjiptit, në faqen 186 të librit të tij "Min Fada-il el-Ashrat el-Mubashirin bil Xhenne", të botuar në vitin 1976 nga Matab el-Ahram et-Tixharija në Kairo, shkruan: "Zoti e mëshiroftë Ali ibn Ebu Talibin! Ai lindi brenda Qabes. Ai ishte dëshmitar i rritjes së Islamit, dëshmitar i përpjekjeve të Muhamedit dhe dëshmitar i Shpalljes. Ai menjëherë e pranoi Islamin, ndonëse ishte fëmijë dhe gjatë gjithë jetës luftoi që Fjala e Zotit të sundonte mbi Tokë."

Aliu është personi i parë dhe i fundit që ka lindur në Qabe.

Tek arabët ekzistonte tradita që fëmija i sapolindur të vendosej tek këmbët e idhullit ose idhujve të fisit, duke ia dedikuar kështu fëmijën perëndisë pagane.

Të gjithë fëmijët arabë i ishin "dedikuar" një perëndie pagane, përveç Ali ibn Ebu Talibit. Kur fëmijët e tjerë arabë lindnin, ndonjë politeist shkonte dhe i merrte në krahë. Kur lindi Aliu, ishte Muhamedi, vetë i Dërguari i Zotit (*Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!*), i cili erdhi deri në Qabe, e mori në krahë dhe ia dedikoi këtë foshnje Zotit të Vetëm. Profeti i ardhshëm, mbase e dintë se foshnja që mbante në krahë, një ditë do ta dëbonte idhujtarinë nga Arabia me shpatën e tij.

Ndodhia tjetër ishte edhe marrja përsipër e rritjes së imam Aliut nga ana e Profetit, sepse Ebu Talibi kishte shumë fëmijë dhe ishte i dobët ekonomikisht. Për këtë, Profeti mori imam Aliun, kurse xhaxhai i tij, Abbasi mori vëllanë e imam Aliut Xhaferin.

E dyta: Nga dërgimi Profetik e deri në hixhret (13 vjet). Edhe kjo periudhë ka qenë e mbushur me shumë ndodhi. Ndërto, përmendim ndodhinë e paralajmërimit apo të informimit të fisit, ku Allahu i Madhëruar e urdhëroi Profetin Muhamed që të mblidhte fisin e tij për të mësuar prej tyre se kush do ta përkrahte dhe kush do të ishte pasardhësi i tij: **“Paralajmëroje farefisin tënd më të afërm!”** Këtë e përsëriti tri herë (pra e ftoi fisin e tij tri herë dhe në të tri herët ishte vetëm imam Aliu ai që e pranoi ftesën e Profetit, edhe pse ishte më i riu.)

Ndodhia e dytë është ajo e fjetjes në shtratin e Profetin në kohën që Profeti doli nga Meka për të emigruar në Medine. Këtë ndodhi e përmend edhe Kur'ani në suren "Bekare", ajeti 207, ku thuhet: "**Ka njerëz që e flijojnë veten, për të fituar pëlqimin e Allahut. Allahu është shumë i Mëshirshëm me robtë e Vet.**"

E treta: Nga hixhreti e deri në ndarjen ngajeta të Profetit (*Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!)-(10 vjet).*) Atëherë imam Aliu ishte 33 vjeç. Edhe kjo periudhë e jetës së tij të begatë ka qenë e mbushur plot me ndodhi. Sepse në këtë periudhë edhe Islami mori një rrjedhë tjeter, duke u zgjeruar më shumë. Ndodhia e parë, është

ajo e vëllazërimit që bëri Profeti kur mbërriti në Medine mes emigrantëve dhe përkrahësve. Në këtë periudhë janë zhvilluar shumë beteja, si: Beteja e Bedrit, e Uhudit, e Khandekut, e Khajberit (hadithi i flamurit), beteja e Tebukut (Ai nuk mori pjesë. Munafikët filluan të thonin se e la me gratë e me pleqtë). Imam Aliu e ndoqi Profetin dhe Profeti i tha: “*A nuk dëshiron të jesh tek unë si Haruni tek Musai, veçse nuk ka Profet pas meje?*”

Në këto tri faza na sqarohet se Profeti Muhamed (*Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!*) me thëniet dhe veprimet e tij ndaj imam Aliut ka dashur t'u tërheqë vëmendjen

myslimanëve se ai ishte më i miri, më i devotshmi, më trimi, më asketi etj.

E katërta: Është periudha e tre halifave {pra nga Sakifja e Beni Saide e deri në vdekjen e Osman ibn Afan (dhe kjo periudhë është 25 vjet)}. Gjatë gjithë këtyre periudhave, qëllimi kryesor i Imamit ka qenë: **mbrojtja e mesazhit islam/ mbrojtja e Kur'anit** {Imami e tuboi së bashku me sqarimin, komentimin, shkaqet e zbritjes e të tjera: "*Jam betuar që të mos dal nga shtëpia vetëm se ditën e xhuma, derisa ta grumbulloj Kur'anin.*" (Xhelaludin Sujuti, në librin e tij "*El Itkan fi ulumil Kur'an*", vëll. 1, f. 205)}/ **mbrojtja e ymetit islam** pas

Profeit, sepse duart dhe mendjet dashakeqe filluan të lëviznin pas largimit nga kjo jetë të Profetit. Të gjithë halifat para tij këshilloheshin me imam Aliun për çështje të rëndësishme. Omeri ka thënë: "Po të mos jetë Aliu, ka mbaruar Omeri. O Babai i Hasanit! Allahu mos më lëntë në atë tokë, ku nuk ndodhesh ti!" / **mbrojtja e unitetit islam** {Ai nuk e ngriti shpatën për të marrë të drejtën e tij e as të bashkëshortes së tij (Fedeku).}

E pesta: Koha prej dhënies së besës Imamatit për udhëheqje e deri në martirizimin e tij, më 21 Ramazan të vitit 40

të hixhrit (pra, afërsisht 5 vjet) dhe kjo është periudha e udhëheqjes së tij.

Në këtë perudhë ai u përpoq të zbatonte drejtësinë dhe Sheriatin islam, por u përball me kundërshtime të shumta, sidomos nga Muavija dhe nga khavarixhët.

POROSI TË PËRGJITHSHME

TË IMAM ALIUT

(Paqja qoftë mbi të!)

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka lënë disa porosi madhështore. Ndër to, janë:

“Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit! Nuk ka Zot tjetër përveç Allahut, i Vetëm e i Pashoq. Muhamedi është robi i Tij dhe i Dërguari i Tij, të cilin Allahu e ka dërguar

me udhëzim dhe me fenë e vërtetë, për ta bërë atë mbi të gjitha fetë, edhe pse politeistët eurrejnë. Allahu e bekoftë atë dhe familjen e tij! Vërtet, namazi im, kurbani im,jeta ime dhe vdekja ime janë vetëm për Allahun, Zotin e botëve, i Cili nuk ka shok. Me këtë jam urdhëruar. Unë jam prej myslimanëve.”

“O Hasan! Unë të porosis ty, të gjithë familjen time dhe ata të cilëve u mbërrin porosia ime, që të jeni të devotshëm ndaj Allahut, Zotit tuaj. Mos vdisni ndryshe, vetëm duke qenë myslimanë. Kapuni të gjithë pas litarit të Allahut (fesë së Tij të pastër islame) dhe mos u përqani, sepse unë kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut (Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!) të thotë: ‘Pajtimi

mes njerëzve është më i mirë se namazi dhe agjërimi në përgjithësi. Përçarja mes njerëzve është shkatërruese për fenë dhe fuqia i takon vetëm Allahut të Madhiëruar e të Lartësuar.'

Kini vëmendjen ndaj të afërmve tuaj dhe mbajini lidhjet me ta, sepse Allahu do t'ua lehtësojë llogarinë.

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni sa më shumë për jetimet dhe mos lejoni që në praninë tuaj të drejtat e tyre të humbasin. Unë kam dëgjuar të Dërguarin e Allahut të thotë: 'Kush mbështet një jetim që ai të mos ketë më nevojë për njerëzit, Allahu ia ka garantuar Xhenetin, ashtu siç e ka garantuar zjarrin për atë që ha pasurinë e jetimit.'

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni për Kur'anin. Asgjë të mos jetë më parësore se zbatimi i tij.

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni për fqinjët tuaj, sepse i Dërguari i Allahut (Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka porositur për ta! Ai ka porositur aq shumë për fqinjët, saqë menduam se ata do ta trashëgonin atë.

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni për Shtëpinë e Zotit tuaj! Në asnje kohë të mos lihet e zbrazët sa të jeni gjallë, sepse, nëse hiqet dorë nga ajo Shtëpi, do të zbresë dënimini i Allahut pa ju dhënë afat apo pa e vonuar atë. Dhurata më e vogël e atij që e viziton atë Shtëpi është falja e të gjitha gjymaheve të kaluara.

*Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni
për namazin, sepse ajo është puna më e mirë dhe
vërtet që është shtylla e fesë tuaj!*

*Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni
për zekatin, sepse ai shuan zemërimin e Zotit
tuaj!*

*Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni
për muajin e Ramazanit, sepse agjërimi i tij
është mburojë prej zjarrit!*

*Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni
për të varfërit dhe të mjerët. Bëjini ata pjesë të
jetës tuaj!*

*Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni
për sakrificën (xhihadin) me pasuritë tuaja, me*

vetat tuaja dhe me gjuhët tuaja, sepse dy njerëz bëjnë xhihad (përpjekje, sakrificë): imami i drejtë dhe i binduri që ka një shembull në udhëzimin e tij.

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni për gjenezën e Profetit tuaj! Të mos u bëhet padrejtësi atyre në praninë tuaj! Ju keni mundësi t'i mbronи ata.

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni për shokët e Profetit tuaj, të cilët nuk kanë sjellë asnje risi (bidat) dhe as nuk shpifin, sepse i Dërguari i Allahut (Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka porositur për ta!

Për Allah, për Allah, për Allah! Kujdesuni për gratë dhe për ato që keni në sundim sepse Profeti (Paqja dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të dhe mbi familjen e tij!) ka thënë: ‘U lë porosi dy rende të pafuqishme: gratë dhe ata që keni nën sundim.’

Namazin. Namazin. Namazin. Mos iu frikësoni askujt përveç Allahut, sepse Ai ua largon të keqen dhe padrejtësinë! U thoni njerëzve fjalë të mira, ashtu siç ju ka urdhëruar Zoti juaj i Madhëruar! Mos e lini pa zbatuar urdhrimin në të mirë dhe ndalimin nga e keqja, sepse, nëse nuk e bëni, atëherë Allahu do t'i vendosë çështjet tuaja në duart e të këqinjve, e ju pastaj do të luteni kundër tyre dhe nuk do të gjeni përgjigje. O biri im! Mbajini lidhjet, plotësoni nevojat e njëri-tjetrit dhe mos u

përçani! Mjerë ju nga shkëputja e lidhjeve dhe përçarja! Bashkëpunoni me mirësi dhe devotshmëri dhe mos bashkëpunoni me urrejtje dhe armiqësi! Jini të devotshëm ndaj Allahut dhe kijeni frikë Atë, sepse Ai është Ndëshkues i ashpër! Allahu e mbroftë Ehli Bejtin tim! Allahu i ruajttë gjurmët e Profetit përmes jush! Unë ju lë amanet tek Allahu.

PYETJA QË IU DREJTUA PRIJËSIT TË BESIMTARËVE, IMAM ALIUT

(Paqja qoftë mbi të!)

Një ditë xhumaje, imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) mbajti një fjalim. Pas fjalimit (hytbes), një burrë nga të pranishmit e pyeti imam Aliun: “*O prijës i besimtarëve! Përse nuk na përgjigjet lutja jonë dhe Allahu i Madhëruar thotë: ‘Lutmuni Mua, t’i përgjigjem lutjes suaj!’*” Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) iu përgjigj: “*Vërtet, zemrat tuaja i kanë tradhëtuar tetë virtute:*

E para: Ju e njohët Allahun dhe nuk e keni zbatuar të drejtën ndaj Tij ashtu siç duhet ta bëni. Kjo njohje e juaja nuk ju solli asnjë dobi.

E dyta: Ju i besuat Profetit të Tij e pastaj e kundërshtuat synetin e tij dhe e braktisët Sheriatin e tij. Atëherë, ku është fryti i besimit tuaj?

E treta: Ju e lexoni Librin e Tij që e ka zbritur për ju, por nuk e zbatoni atë. Ju thatë: 'Dëgjuam dhe u bindëm.', pastaj e kundërshtuat.

E katërta: Ju thoni: 'I frikësohemi zjarrit.', por në çdo kohë i afroheni atij me gjynahet tuaja. Ku është frika juaj?!

E pesta: Ju thoni se e dëshironi Xhenetin dhe çdo ditë veproni vepra që ju largojnë prej tij. Ku është dëshira juaj?!

E gjashta: Ju ushqeheni me mirësitë e Krijuesit, por nuk e falënderoni Atë për ato mirësi.

E shtata: Allahu ju ka urdhëruar që ta merrni armik shejtinanin dhe ka thënë: ‘Me të vërtetë, djalli është armik për ju, prandaj vështrojeni si armik!...’ (Sure “Fatir”, ajeti 6). Mirëpo, ju u armiqësuat me të me fjalë dhe e mbështhesni me vepra.

E teta: Ju i keni vendosur të këqijat e njerëzve para syve tuaj dhe të këqijat tuaja i keni hedhur pas shpinave tuaja. Ju akuzoni të tjerët, ndërkokë që e meritoni më shumë atë akuzë.

Çfarë lutjeje do t'ju përgjigjet juve, pas gjithë kësaj, ndërkokë që i keni mbyllur me

*duart tuaja dyert e lutjes?! Jini tē devotshëm
dhe ndreqini punët tuaja! Bëjini tē çiltërta tē
fshehtat tuaja! Urdhëroni në tē mira dhe
ndaloni nga tē këqijat, që t'ju përgjigjet
(plotësohet) lutja juaj." ("Sefinetul Bihar",
vëll. 1, f. 448-449)*

Allahu i Madhëruar na e forcoftë
besimin në Rrugën e Tij dhe na bëftë prej
ndjekësve tē sinqertë tē Profetit Muhamed,
familjes së tij tē pastër dhe shokëve tē tij tē
zgjedhur!

*Paqja, bekimet dhe mëshira e Allahut
qofshin mbi ju!"*

Haxhi Shejkh Vullnet MERJA

nëga Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*)

40 Hadithe nga Imam Aliu

(Paqja qoftë mbi të!)

1- Shfrytëzojini këto kohë

Prijësi i besimtarëve, imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*), ka thënë: “*Shfrytëzjeni lutjen (duanë) në pësë rastë: 1- Kur lexohet Kur'an; 2- Kur thirret ezani; 3- Kur bie shi; 4- Kur takohen dy grupe në luftë dhe xhihad në Rrugën e Allahut; 5- Kur lutet i priuari (atij që i është bërë padrejtësi). Në këto kohë nuk ka pengesë për lutjen veçse Arshit.*”

(“Amalij i Sadukut”, f. 97, “Biharul Enuar”, vëll. 90, f. 343, Hadithi 1.)

1. قال الإمام علي بن أبي طالب أمير المؤمنين (عليه السلام) : إعْتَنِيوا
الدُّعَاءَ عِنْدَ حَمْسَةِ مَوَاطِنٍ : عِنْدَ قِرَائِةِ الْقُرْآنِ، وَ عِنْدَ الْأَذَانِ، وَ عِنْدَ تُرُولِ
الْعَيْثِ، وَ عِنْدَ التِّقَاءِ الصَّفَّيْنِ لِلشَّهَادَةِ، وَ عِنْدَ دَعْوَةِ الْمَظْلُومِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ لَهَا
حِجَابٌ دُونَ الْعَرْشِ.

حضرت أمير المؤمنين امام على (عليه السلام) فرمود: پنج موقع را برای دعا
و حاجت خواستن غنیمت شمارید :

موقع تلاوت قرآن، موقع اذان، موقع بارش باران، موقع جنگ و جهاد . فی
سبیل الله . موقع ناراحتی و آه کشیدن مظلوم. در چنین موقعیت ها مانعی
برای استجابت دعا نیست.

[1]. أمالی صدوق: ص 97، بحار الأنوار: ج 90، ص 343، ح 1 .

2- Pesë thesare të çmueshme

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“Dija është një trashëgimi fisnike; edukata është një stoli e bukur; të menduarit (të arsyetuarit) është një pasqyrë e pastër; të kërkuarit ndjesë është paralajmërim këshillues. Të jesh i sjellshëm, mjafton të mos bësh atë që nuk të pëlgen të ta bëjnë ty të tjerët”.

(“Amalij, i Tusit”, vëll. 1, f. 114, Hadithi 29; “Biharul Enuar”, vëll. 1, f. 169, Hadithi 20.)

2 قال الإمام علي (عليه السلام): **الْعِلْمُ وِرَاثَةُ كَرِيمَةٍ، وَ الْأَدَبُ حُلَّلٌ**
جِسَانٌ، وَ الْفِكْرَةُ مِرَآةٌ صَافِيَّةٌ، وَ الْأَعْتِدَارُ مُنْذِرٌ نَاصِحٌ، وَ كَفَى بِكَ أَدَبًا
تَرْكِكَ مَا كَرِهْتَهُ مِنْ عَيْنِكَ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: علم؛ ارثیه ای با ارزش، و ادب؛ زیوری
 نیکو، و اندیشه؛ آئینه ای صاف، و پوزش خواستن؛ هشدار دهنده ای
 دلسوز خواهد بود. و برای با ادب بودنت همین بس که آنچه برای خود
 دوست نداری، در حق دیگران روا نداشته باشی

. [2]. امالی طوسی: ج 1، ص 114 ح 29، بخارا الأنوار: ج 1، ص 169، ح 20 .

3- E drejta dhe e padrejta

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*E drejta dhe e vërteta janë të reja dhe të freskëta në të gjitha situatat, edhe nëse ka kaluar shumë kohë nga ajo. Ndërsa e padrejta dhe e pavërteta është e poshtëruar, edhe pse shumë njerëz e mbëshkësin atë*”.

(“Uesailu Shiati”, vëll. 25, f. 434, Hadithi 32292.)

۳ قال الإمام علي (عليه السلام): آنَّ الْحَقُّ جَدِيدٌ وَ إِنْ طَالَتِ الْأَيَّامُ، وَ
الْبَاطِلُ مَحْدُولٌ وَ إِنْ نَصَرَهُ أَفُوَّمْ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: حق و حقيقیت در تمام حالات جدید و
تاژه است گر چه مدتی بر آن گذشته باشد. و باطل همیشه پست و بی
أساس است گر چه افراد بسیاری از آن حمایت کنند .

[3]. وسائل الشیعه: ج 25، ص 434، ح 32292

4- Tri qëllimet e dynjasë

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“Dynjaja kërkohet për tri qëllime: për pasurinë, për dinjitetin (krenarinë) dhe rehatinë: Kush është asket (modest) në dynja, është i dashur dhe me dinjitet. Kush është i kënqur, do të jetë i pasur. Kush përpigjet dhe mundohet pak, gjithmonë është i fituar dhe në rehatë”.

(“Uafij”, vëll. 4, f. 402.)

4. قال الإمام علي (عليه السلام): الْكُنْيَا تُطْلُب لِتَلَاثَةِ أَشْيَاءِ: الْغَنِيُّ، وَالْعَزِيزُ، وَالرَّاحِةُ، فَمَنْ زَهَدَ فِيهَا عَزَّ، وَمَنْ قَنَعَ إِسْتَعْفَنِي، وَمَنْ قَلَّ سَعْيُهُ إِسْتَرَاحَ.

امام علی (علیه السلام) فرمود: دنیا و اموال آن، برای سه هدف دنبال می شود: بی نیازی، عزّت و شوکت، آسایش و آسوده بودن. هر که زاهد باشد؛ عزیز و با شخصیت است، هر که قانع باشد؛ بی نیاز و غنی گردد، هر که کمتر خود را در تلاش و زحمت قرار دهد؛ همیشه آسوده و در آسایش است.

[4]. واق: ج 4، ص 402]

5- Më i zgjuari i arabëve

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Po të mos ishtë feja dhe devotshmëria, do të isha më dinaku i arabëve.*” (“A janu Shiati”, vëll. 1, f. 350; ”Biharul Enuar”, vëll. 41, f. 150, Hadithi 40.)

5. قال الإمام علي (عليه السلام): لَوْلَا الْدِينُ وَالْتَّقْوَى، لَكُنْتُ أَذْهَى الْعَرَبِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: چنانچه دین داری و تقوای الھی نمی بود، هر آینه سیاستمدارترین افراد بودم . ولی دین و تقوا مانع سیاست بازی می شود .

[5]. أعيان الشيعة: ج 1، ص 350، بخار الأنوار: ج 41، ص 150، ضمن ح 40 .

6- Dituria udhëheq gjithçka

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Mbreterit sundojnë mbi njerezit dhe dituria është sunduese
mbi të gjithë ata. Ty të mjafton dija për të pasur frikë nga
Zoti. Të mjafton të mburresh me njoheritë dhe dijet e tua,
për të treguar sa injorant (i paditur) je*”.

(“Amalij, i Tusit”, vëll. 1, f. 55; “Biharul Enuar”, vëll. 2, f. 48, Hadithi 7.)

6. قال الإمام علي (عليه السلام): الْمُلُوكُ حُكَّامٌ عَلَى النَّاسِ، وَالْعُلَمَاءُ حَاكِمُونَ عَلَيْهِمْ، وَحَسْبُكَ مِنَ الْعِلْمِ أَنْ تَخْشَى اللَّهَ، وَحَسْبُكَ مِنَ الْجُهْلِ أَنْ تَعْجِبَ بِعِلْمِكَ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: ملوک بر مردم حاکم هستند و علم بر تمامی ایشان حاکم خواهد بود، تو را در علم کافی است که از خداوند ترسناک باشی؛ و به دانش و علم خود بالیدين، بکترین نشانه نادانی است .

[6]. أمالی طوسی: ج 1، ص 55، بحار الأنوار: ج 2، ص 48، ح 7 .

7- Dita është dëshmitare

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Dë ditë që i vjen njjeriut, i thotë: ‘O njeri! Unë jam një dë e re dhe unë jam dëshmitare e veprave dhe e fjalëve të tua. Prandaj, thuaj fjalë të mira dhe të dobishme; bëj vepra të mira dhe të pastra e unë do të jem dëshmitare e veprave dhe e fjalëve të tua në Ditën e Gjykitimit. Dije se, kur të mbarojet e sotmja, nuk do të më shohësh më kurrë.*”.

(“Amalij, i Sadukut”, f. 95; “Biharul Enuar”, vëll. 68, f. 181, Hadithi 35.)

7. قال الإمام علي (عليه السلام): ما من يوم يمر على ابن آدم إلا قال له ذلك اليوم: يا بن آدم أنا يوم جديد و أنا عليك شهيد. فقل في حيّرًا، و أعمل في حيّرًا، أشهد لك به في القيمة، فإنك لئن تراني بعده أبداً.

امام علي (عليه السلام) فرمود: هر روزی که بر انسان وارد شود، گوید: من روز جدیدی هستم، من بر اعمال و گفتار تو شاهد می باشم. سمعی کن سخن خوب و مفید بگوئی، کار خوب و نیک انجام دهی. من در روز قیامت شاهد اعمال و گفتار تو خواهم بود. و بدان امروز که پایان یابد دیگر مرا نخواهی دید و قابل جبران نیست.

[7]. أمالی صدوق: ص 95، بحار الأنوار: ج 68، ص 181، ح 35 .

8- Shlyerjet e gjynaheve

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
 “Sëmundja e një fëmije, është shlyerje për gjynahet e orindërve të tij”. (“Biharul Enuar”, vëll. 5, f. 317, Hadithi 16, marrë nga Theuabul A’mali.)

8. قال الإمام علي (عليه السلام): في المَرْضِ يُصِيبُ الصَّبَئِ، كَفَارَةً لِـالْـدِيَّةِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: مريضى کودک، کفاره گناهان پدر و مادرش می باشد .

[8]. بخار الأنوار: ج 5، ص 317، ح 16، به نقل از ثواب الأعمال .

9- Dobitë e rrushit të thatë

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Ngrënia e rrushit të thatë forcën zemrën, largon sëmundjet, shuan nxchësinë e trupit dhe pastron shpirtin*”.

(“Amalij, i Tusit”, vëll. 1, f. 372; “Biharul Enuar”, vëll. 63, f. 152, Hadithi 5.)

9. قال الإمام علي (عليه السلام): الرَّبِيبُ يَشُدُّ الْقَلْبَ، وَ يُنْدِهِبُ بِالْمَرَضِ،
وَ يُطْفِئُ الْحَرَارَةَ، وَ يُطِيبُ النَّفْسَ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: خوردن مویز . کشممش سیاه . قلب را
تفویت، مرض ها را برطرف، و حرارت بدن را خاموش، و روان را پاک
می گرداند .

[9]. أمالى طوسى: ج 1، ص 372، بحار الأنوار: ج 63، ص 152، ح 5 .

10- Dobia e ngrënies së shegës

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Ushqejini fëmijët tuaj me shegë, sepse ajo shpejtën të folurin e tyre.*”

(“Amalij i Tusit”, vëll. 1, f. 372; “Biharul Enuar”, vëll. 63, f. 155, Hadithi 5.)

10. قالَ الْإِمَامُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): أَطْعُمُو صِبِيًّا كُمُ الرُّمَانَ، فَإِنَّهُ أَسْرَعُ لِأَسْتَهِمْ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: به کودکان خود آنار بخورانید تا زیانشان
بھتر و زودتر باز شود .

[10]. أمالى طوسى: ج 1، ص 372، بحارالأنوار: ج 63، ص 155، ح 5]

11- Interesimi për familjarët

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “*Cdo nati xhumaje (të enjten në darkë), silluni fruta familjarëve tuaj, që ata të gëzohen në ditën e xuma*”. (“Id’detu Daij”, vëll. 1, f. 85; “Biharul Enuar”, vëll. 101, f. 73, Hadithi 24.)

11. قال الإمام علي (عليه السلام): أطْرِفُوا أهالِيكُمْ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ جُمُعةٌ
يُشَنِّعُ مِنَ الْفَاكِهَةِ، كُنْ يَفْرُخُوا بِالْجُمُوعَةِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: در هر شب جمعه همراه با مقداری میوه . یا
شیرینی،.... بر اهل منزل و خانواده خود وارد شوید تا موجب شادمانی آن
ها در جمعه گردد .

[11]. عدّة الدّاعي: ص 1 ، ص 85 ، بخار الأنوار: ج 101 ، ص 73 ، ح 24

12- Mirësitë e mbetjes së ushqimit

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“Mblidheni dhe hajeni atë që bie rrëth pjetës dhe mbi mbulesën e tavolinës, sepse është shërim nga çdo sëmundje, me lejen e Allahut të Ploftuqishëm, për atë që i kërkon Atij shërim”.

(“Mustedrek El Uesail”, vell. 16, f. 291, Hadithi 19920.)

12. قال الإمام علي (عليه السلام): كُلُوا مَا يَسْقُطُ مِنَ الْخَوَانِ فَإِنَّهُ شِفَاءٌ
مِنْ كُلِّ دَاءٍ بِإِذْنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَسْتَشْفَى بِهِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: آنچه اطراف ظرف غذا و سفره می ریزد
جمع کنید و بخورید، که همانا هرکس آن ها را به قصد شفا میل نماید، به
اذن حق تعالی شفای تمام دردهای او خواهد شد .

[12]. مستدرک الوسائل: ج 16، ص 291، ح 19920 .

13- Mos u kap pas dy gjërave

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
Nuk është mirë që robi i Zotit të jetë i lidhur dhe të besojë në dy gjëra gjatë jetës së tij: njëra është mirëgenia dhe shëndetë dhe tjetra është pasuria. Ai mund jetë mirë me shëndet, por papritur e godasin të gjitha llojet e sëmundjeve, ose mund të jetë në pozitë dhe kushtë të mira, por papritur bëhet i varfër dhe i mjerueshëm, duke humbur gjithçka. Kështu që, dijeni se bota dhe të gjitha mundësitë e saj janë të pavlefshme dhe të pabesa, dhe vetëm veprat e drejtë do të jenë të dobishëm dhe fitimprurëse".

(“Biharul Anuar”, vëll. 69, f. 68, Hadithi 28.)

13. قال الإمام علي (عليه السلام): لا ينبغي للعبد ان يشق بخصلتين: العافية و الغنى، بَيْنَا تَرَاهُ مُعافاً إِذْ سَقْمٌ، وَ بَيْنَا تَرَاهُ غَنِيًّا إِذْ افْتَقَرَ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: سزاوار نیست که بنده خدا، در دوران زندگی به دو خصوصیت اعتماد کند و به آن دلبسته باشد: یکی عافیت و تندرسی و دیگری ثروت و بی نیازی است. زیرا چه بسا در حال صحّت و سلامتی می باشد ولی ناگهان انواع مرضی ها بر او عارض می گردد و یا آن که در موقعیت و امکانات خوبی است، ناگهان فقیر و بیچاره می شود، پس بدانیم که دنیا و تمام امکانات آن بی ارزش و بوفا خواهد بود و تنها عمل صالح مفید و سودبخش می باشد.

[13]. بحارالأنوار: ج 69، ص 68، ح 28 .

14- Cilësitë e mburrësit

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Ekzistojnë tri shenja tek ai që mburret: -kur është vetëm, është dembel; kur është në mesin e njerëzve, është aktiv; kur lavdërohet, punon shumë, ndërsa kur kritikohet, punon pak.*”.

(“Mehexhxhetul Bejdhë”, vëll. 5, f. 144; “Tenbijhu Khatir”, f. 195.)

14. قال الإمام علي (عليه السلام): للمرأة ثلاثة علامات: يكسل إذا
كانت وحده، وينشط إذا كانت في الناس، ويزيد في العمل إذا أتني عليه، و
ينقص إذا دم.

امام علي (عليه السلام) فرمود: برای ریاکار سه نشانه است: در تنهایی
کسل و بی حال، در بین مردم سرحال و بانشاط می باشد. هنگامی که
او را تمجید و تعريف کنند خوب و زیاد کار می کند و اگر انتقاد شود
سُستی و کم کاری می کند .

[14]. مخجّة البيضاء: ج 5، ص 144، تبيّه المخواطر: ص 195.

15- Mos i përngjani armiqve të Allahut

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “*Allahu i Madhëruar e frymëzoi një prej të Dërguarve të Tij e i tha: Thuaji kombit tend të mos veshë rrobat e armiqve të Mi; të mos ushqehet me ushqimet e armiqve të Mi; të mos bëhet i ngjashëm me armiqtë e Mi, përndryshe edhe ai do të jetë armiku Im:*”

(“Mustedrek El Uesail”, vëll. 3, f. 210, Hadithi 3386.)

15. قال الإمام علي (عليه السلام): أَوْحَى اللَّهُ تَبَارِكَ وَ تَعَالَى إِلَى نَبِيٍّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ: قُلْ لِقَوْمِكَ لَا يَلِسُنُوا لِيَاسَ أَعْدَائِي، وَ لَا يَطْعُمُوا مَطَاعِمَ أَعْدَائِي، وَ لَا يَتَشَكَّلُوا بِمَشَاكِلِ أَعْدَائِي، فَيَكُونُوا أَعْدَائِي.

امام علي (عليه السلام) فرمود: خداوند تبارک و تعالی بر یکی از پیامبرانش وحی فرستاد : به امت خود بگو: لباس دشمنان مرا نپوشند و غذای دشمنان مرا میل نکنند و هم شکل دشمنان من نگردند، و گرنه ایشان هم دشمن من خواهند بود .

. [15]. مستدرک الوسائل: ج 3، ص 210، ح 3386]

16- Prijësit e njeriut

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*"Intelekti është prijësi i të menduarit; të menduarit është
prijësi i zemrave; zemra është prijësi i shqisave dhe shqisat
janë prijësit e të gjitha organeve".*

(“Biharul Anuar”, vëll. 1, f. 96, Hadithi 40.)

16. قال الإمام علي (عليه السلام): الْعُوْلُ أَئِمَّةُ الْأَفْكَارِ، وَ الْأَفْكَارُ أَئِمَّةُ
الْقُلُوبِ، وَ الْقُلُوبُ أَئِمَّةُ الْحَوَاسِ، وَ الْحَوَاسُ أَئِمَّةُ الْأَعْضَاءِ).

امام علي (عليه السلام) فرمود: عقل هر انسان پیشوای فکر و اندیشه اوست؛ و فکر پیشوای قلب و درون او خواهد بود؛ و قلب پیشوای حواس پنج گانه می باشد، و حواس پیشوای تمامی اعضاء و جوارح است.

[16]. بخار الأنوار: ج 1، ص 96، ح 40 .

17- Tri veti madhështore

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Bëj mirë ndaj kujtdo që dëshiron e tì do të jesh prijesi dhe gëzimi i tij. Mos u bëj nevojtar i askujt, sepse tì je i njëjtë me atë. Do të bësh rob i atij që i kërkon*”.

(“Biharul Anuar”, vëll. 70, f. 96.)

17. قال الإمام علي (عليه السلام): تَعَضُّلٌ عَلَى مَنْ شِئْتَ فَأَنْتَ أَمِيرُهُ، وَ اسْتَعْنُ عَمَّنْ شِئْتَ فَأَنْتَ نَظِيرُهُ، وَ افْتَقِرْ إِلَى مَنْ شِئْتَ فَأَنْتَ أَسِيرُهُ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: بر هر که خواهی نیکی و احسان نما، تا رئیس و سرور او گردد؛ و از هر که خواهی بی نیازی جوی تا همانند او باشی. و خود را نیازمند هر که خواهی بدان. و از او تقاضای کمک نما. تا اسیر او گردد.

[17]. بحارالأنوار: ج 70، ص 13 .

18– Më krenare dhe më poshtëruese

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Shkalla më e lartë e krenarisë, është dituria, sepse me atë
njihet Ringjallja dhe jetesa. Shkalla më e ulët e poshtërimit,
është injoranca, sepse pronari i saj është gjithmonë i
shurdhër, memec, i verbër dhe i çoroditur*”.

(“Nez’hetu Nadhir” dhe “Tenbijhu Khatir Heluanij”, f.
70, Hadithi 65.)

18. قال الإمام علي (عليه السلام): أَعْزُّ الْعِزَّ الْعَلْمُ، لِأَنَّ يَهُ مَعْرِفَةُ الْمَعَادِ
وَالْمَعَاشِ، وَأَذَلُّ الدُّلُّ الْجَهَلُ، لِأَنَّ صَاحِبَهُ أَصَمٌ، أَبْكَمٌ، أَعْمَى، حَيْرَانٌ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: عزیزترین عزّت ها علم و کمال است، برای این که شناخت معاد و تأمین معاش انسان، به وسیله آن انجام می پذیرد. و پست ترین ذلت ها جهل و نادانی است، زیرا که صاحبش همیشه در کری و لالی و کوری می باشد و در تمام امور سرگردان خواهد بود .

[18]. نزهة الناظر و تنبيه المخاطر حلوانی: ص 70، ح 65 .

19– Mirësitë e shoqërimit dhe vizitës së dijetarëve

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Ufja (gëndrimi) në prani të një dijetari për një orë - për të njohur njeriun me krijimin dhe Ringjalljen - është më e dashur te Allahu, se sa një mijë vjet adhurim. Shikimi i dijetarit është më i dashur te Allahu, se sa i tikafi një vit adhurim në shtëpinë e Zotit. Vizita e dijetarëve është më e dashur te Zoti, se sa shtatëdhjetë herë tauaf rrëth Qabes, është më e mirë se shtatëdhjetë Haxhe dhe Umre të pranuara.* (Atij që e kryen këtë) *Zoti e lartëson me shtatëdhjetë shkallë, mëshirën dhe bekimet e Tij i zbrret mbi të dhe engjëjt dëshmojnë se ai është prej banorëve të Xhenetit”.*

(“Id’detu Daij”, f. 75; “Biharul Enuar”, vell. 1, f. 205, Hadithi 33.)

19. قال الإمام علي (عليه السلام): جلوسيّ ساعَةٍ عندَ الْعُلَمَاءِ أَحَبُّ إِلَيَّ
اللهِ مِنْ عِبَادَةِ أَلْفِ سَنَةٍ، وَ النَّظَرُ إِلَى الْعَالَمِ أَحَبُّ إِلَيَّ اللهِ مِنْ إِعْتِكَافِ سَنَةٍ
فِي بَيْتِ اللهِ، وَ زِيَارَةُ الْعُلَمَاءِ أَحَبُّ إِلَيَّ اللهِ تَعَالَى مِنْ سَبْعِينَ طَوَافًا حَوْلَ
الْبَيْتِ، وَ أَفْضَلُ مِنْ سَبْعِينَ حَجَّةً وَ عُمْرَةً مَبْرُورَةً مَقْبُولَةً، وَ رَقْعَ اللهِ تَعَالَى لَهُ
سَبْعِينَ دَرَجَةً، وَ أَنْزَلَ اللهُ عَلَيْهِ الرَّحْمَةَ، وَ شَهَدَتْ لَهُ الْمَلَائِكَةُ: أَنَّ الْجَنَّةَ وَ
جَنَّتِ اللهِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: يک ساعت در محضر علماء نشستن. که
انسان را به مبدأ و معاد آشنا سازند. از هزار سال عبادت نزد خداوند
محبوب تر خواهد بود.

توجه و نگاه به عالم از إعتكاف و يک سال عبادت . مستحبی . در خانه
خدا بختر است.

زیارت و دیدار علماء، نزد خداوند از هفتاد مرتبه طواف اطراف کعبه محبوب تر خواهد بود، و نیز افضل از هفتاد حجّ و عمره قبول شده می باشد.

همچنین خداوند او را هفتاد مرحله ترفیع درجه می دهد و رحمت و برکت خود را بر او نازل می گرداند، و ملا^{نکه} شهادت می دهند به این که او اهل بحث است.

[19]. عَدَّةُ الدَّاعِيِّ: ص 75 ، بحارالأنوار: ج 1، ص 205، ح 33 .

20- Riskun e jep Allahu

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi tē!*) ka thënë: “*O biri i Ademit, mos u pikello pér furnizimin e dites që eshtë para teje dhe që nuk ka ardhur akoma, sepse, nëse do të jetosh, Zoti i Madheruar do të ta sigurojë edhe riskun e asaj dite*”.

(“Nez’hetu Nadhir” dhe “Tenbijhu Khatir Heluanij”, f. 52, Hadithi 26.)

20 قالَ الإمام علي (عليه السلام): يا ابْنَ آدَمَ، لَا تَحْمِلْ هَمَّ يَوْمِكَ الَّذِي
مَمْ يَأْتِكَ عَلَى يَوْمِكَ الَّذِي أَنْتَ فِيهِ، فَإِنْ يَكُنْ بَقِيَ مِنْ أَجْلِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ
فِيهِ يَرْزُقُكَ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: ای فرزند آدم، عُصَمَ رزق و آذوقه آن روزی که در پیش داری و هنوز نیامده است نخور، زیرا چنانچه زنده بمانی و عمرت باقی باشد خداوند متعال روزی آن روز را هم می رساند .

[20]. نزهة الناظر و تنبیه المخاطر حلوانی: ص 52، ح 26 .

21- Vlera e njeriut

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“Vlera e çdo njeriu është e barabartë me përpjekjen e tij; guximi dhe forca e tij është e barabartë me faljen dhe dashamirësinë e tij; ndershëmëria dhe singeriteti i tij është i barabartë me famën (shqarjen) e tij dhe pastërtia dhe dëlirësia e tij do të jenë të barabarta me xhelozinë e tij”.

(“Nez’hetu Nadhir” dhe “Tenbijhu Khatir Heluanij”, f. 46, Hadithi 12.)

21 قال الإمام علي (عليه السلام): قَدْرُ الرَّجُلِ عَلَى قَدْرٍ هَمَّتْهُ، وَ شُجَاعَةُ
عَلَى قَدْرٍ نَفَقَتْهُ، وَ صِدَاقَةُ عَلَى قَدْرٍ مُرْوَرَتْهُ، وَ عِفْفَةُ عَلَى قَدْرٍ غَيْرَتْهُ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: ارزش هر انسانی به قدر همت اوست، و
شجاعت و توان هر شخصی به مقدار گذشت و احسان اوست، و
درستکاری و صداقت او به قدر جوانمردی اوست، و پاکدامنی و عفت
هر فرد به اندازه غیرت او خواهد بود .

[21]. نزهة الناظر و تنبیه المخاطر حلوانی: ص 46، ح 12 .

22- Pirja e ujtit të mbetur nga vëllai besimtar

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “Ai që pi ujin e mbetur nga pirja e vëllai të tij besimtar, me qëllimin e bekimit, Zoti i Madhëruar do të vendosë një engjell mes tyre, i cili do të kërkojë falje për ata të dy deri në Ditën e Gjykimit”.

(“Ikhtisas i Shejkh Mufijd”, f. 189.)

22 قال الإمام علي (عليه السلام): مَنْ شَرِبَ مِنْ سُورَ أَخِيهِ تَبَرُّكًا إِلَيْهِ،
خَلَقَ اللَّهُ بَيْنَهُمَا مَلِكًا يَسْتَعْفِرُ لَهُمَا حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: کسی که دهن خورده برادر مؤمنش را به عنوان تبرگ میل نماید، خداوند متعال ملکی را مأمور می گرداند تا برای آن دو نفر تا روز قیامت طلب آمرزش و مغفرت نماید .

. [22]. اختصاص شیخ مفید: ص 189]

23- Pendimi dhe vilajeti i Ehli Bejtit

(Paqja qoftë mbi ta!)

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
*Nuk ka mirësi në këtë botë veçse për dy njerëz: për atë që
çdo ditë i shtan të mirat dhe për atë që i kupton gjynahet e tij
dhe pendohet. Nuk pranohet pendimi i askujt që nuk beson në
vilajetin (kujdestarinë, dhe udhëheqjen tonë (të Ehli Bejtut)).*

(“Uesailu Shiati”, vëll. 16, f. 76, Hadithi 5.)

23 قال الإمام علي (عليه السلام): لا خير في الدنيا إلا برجليْن: رجلٌ يزداد في كُلِّ يوم إحساناً، وَ رَجُلٌ يتدارك ذنبه بالتوبَة، وَ أَنِّي لَهُ بالتوبَة، وَ اللَّهُ أَوْسَعَ حَتَّى يَنْقَطِعَ عُنْقُهُ مَا قَبْلَ اللَّهِ مِنْهُ إِلَّا بِولَاتِنَا أَهْلُ الْبَيْتِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: خیر و خوبی در دنیا وجود ندارد مگر برای دو دسته: دسته اول آنان که سعی نمایند در هر روز، نسبت به گذشته کار بجزی انجام دهند. دسته دوم آنان که نسبت به خطاهما و گناهان گذشته خود پشیمان و سرافکنده گردند و توبه نمایند، و توبه کسی پذیرفته نیست مگر آن که با اعتقاد بر ولایت ما اهل بیت عصمت و طهارت باشد .

- [23]وسائل الشيعة: ج 16 ص 76 ح 5 .

24- E vërteta e njeriut

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Habitem me të birin e Ademit. Fillimi i tij është një pikë uji me erë dhe fundi i tij do të jetë një kufomë (e gelbur). Ai qëndron midis këtyre të dyjave si një enë për jashtëqitjen, e megjithatë, ai është arrogant dhe mendjemadhi".

(“Uesailu Shiqati”, vëll. 1, f. 334, Hadithi 880.)

24 قال الإمام علي (عليه السلام): عَجِبْتُ لابن آدم، أَوْلَهُ نُطْفَةً، وَآخِرُهُ
جِيقَةً، وَهُوَ قَائِمٌ بَيْنَهُمَا وِعَاءً لِلْغَائِطِ، ثُمَّ يَتَكَبَّرُ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: تعجبت می کنم از کسی که اولش قطره
ای آب ترش شده و عاقبتیش لاشه ای متغیر. بد بو . خواهد بود و خود
را ظرف فضولات قرار داده است، با این حال تکبر و بزرگ منشی هم می
نماید .

. [24]. وسائل الشيعة: ج 1، ص 334، ح 880

25- Pasojat e borxhit

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Higni dorë nga marja e borxhit, sepse ai është shqetësim në darkë dhe poshtërim në ditë". ("Uesailu Shiati", vëll. 18, f. 316, Hadithi 23750.)

25 قال الإمام علي (عليه السلام): إياكم و الدّين، فإنّه هم بالليل و دلّ بالنهار.

امام علي (عليه السلام) فرمود: از گرفتن نسیبه و قرض، خود را برهانید،
 چون که سبب غم و اندوه شبانه و ذلت و خواری در روز خواهد
 گشت.

. [25]. وسائل الشيعة: ج 18، ص 316، ح 23750]

26- Dijetari që fsheh dijen e tij

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“Dijetari që e fsheh dijen e tij, për të thënë të vërtetën, në Ditën e Kiametit do të paraqitet me aromën më të keqe dhe do të mallkohet nga të gjitha geniet e vogla të tokës”.

(“Uesailu Shiati”, vëll. 16, f. 270, Hadithi 21539.)

26 قال الإمام علي (عليه السلام): إن العالم الكاتم عِلمَهُ يُبْعِثُ أَنْتَ أَهْلِ الْقِيَامَةِ، تَلْعُنُهُ كُلُّ دَابَّةٍ مِنْ دَوَابِّ الْأَرْضِ الصِّغَارِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: آن عالم و دانشمندی که علم خود را . در بیان حقایق . برای دیگران کتمان کند، روز قیامت با بدترین بوها مشهور می شود و مورد نفرت و نفرین تمام موجودات قرار می گیرد .

[26]. وسائل الشيعة: ج 16، ص 270، ح 21539 .

27- Porosi e vyer

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*O Kumejl! Thuaje të vërtetën në çdo rast, duaji të devotshmit, qëndro larg të devijuarve, largohu nga hipokritët dhe mos u shqëro me tradhtarët!*” (“Tuhuful Ukul”, f. 120; “Biharul Enuar”, vëll. 77, f. 271, Hadithi 1.)

27 قال الإمام علي (عليه السلام): يا كُمِيلٌ، فِي الْحَقِّ عَلَى كُلِّ حَالٍ،
وَوَادِدُ الْمُتَّقِينَ، وَاهْجِرْ الْفَاسِقِينَ، وَجَانِبْ الْمُنَافِقِينَ، وَلَا تُصَاحِبْ الْخَائِنِينَ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: در هر حالتی حق را بگو و مدافع آن باش، دوستی و معاشرت با پرهیزگاران را ادامه ده، و از فاسقین و معصیت کاران کناره گیری کن، و از منافقان دوری و فرار کن، و با خیانتکاران همراهی و هم نشیون منما.

[27]. تحف العقول: ص 120، بحار الأنوار: ج 77، ص 271، ح 1 .

28- Porosia e Imam Aliut për Imam Hasanin (Paqja qoftë mbi ta!)

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*), kur këshillonte djalin e tij, imam Hasanin (*Paqja qoftë mbi të!*), midis të tjerave, i thoshte: ‘*Para se të udhëtosh, kërko një shok të mirë për rrugëtim dhe para se të marresh një shtëpi, pyet për fpinjin*’.

(“Biharul Anuar”, vëll. 76, f. 155, Hadithi 36 dhe f. 229, Hadithi 10.)

28 قال الإمام علي (عليه السلام): في وصيّته للحسين (عليه السلام):
سَلْ عَنِ الرَّفِيقِ قَبْلَ الطَّرِيقِ، وَعَنِ الْجَارِ قَبْلَ الدَّارِ.

ضمن سفارشی به فرزندش امام حسن (عليه السلام) امام علي (عليه السلام) فرمود: پیش از آن که بخواهی مسافرت بروی، رفیق مناسب راه را جویا باش، و پیش از آن که منزل را تهییه کنی همسایگان را بررسی کن که چگونه هستند .

[28]. بخار الأنوار: ج 76، ص 155، ح 36، و ص 229، ح 10 .

29- Shenja e mungesës së intelektit

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë:
“Pëlqimi i vetes, është shenjë e mungesës së intelektit të personit”. (“Usulul Kafij”, vëll. 1, f. 27; “Biharul Enuar”, vëll. 1, f. 161, Hadithi 15.)

29 قال الإمام علي (عليه السلام): اعْجَابُ الْمَرْءُ بِنَفْسِهِ ذَلِيلٌ عَلَى ضَعْفِ عُقْلِهِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: فخر کردن انسان به خودش، نشانه کم عقلی او می باشد .

[29]. اصول کاف: ج 1، ص 27، بخار الأنوار: ج 1، ص 161، ح 15 .

30- Pasojat e dashurisë së dynjasë

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*O ju ujerëz! Kini kujdes nga dashuria për këtë botë, sepse dashuria për këtë botë është koka e të gjitha gjynahave, është portë e çdo rreziku dhe fatkeqësie, si dhe është afrimi i çdo problemi dhe trazire*”.

(“Tuhuful Ukul”, f. 152; “Biharul Enuar”, vëll. 78, f. 54, Hadithi 97.)

30. قال الإمام علي (عليه السلام): أَتَيْهَا النَّاسُ، إِيَّاكُمْ وُحُبَّ الدُّنْيَا، فَإِنَّهَا رَأْسُ كُلِّ حَطَبَةٍ، وَبَابُ كُلِّ بَلَى، وَدَاعِي كُلِّ رَزَّيَةٍ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: ای گروه مردم، نسبت به محبت و علاقه به دنیا مواطن باشید، چون که علاقه و محبت به دنیا اساس هر خطأ و اخراج است، و دروازه هر بلا و گرفتاری است، و نزدیک کننده هر فتنه و آشوب؛ و نیز آورنده هر مصیبت و مشکلی است .

[30]. تحف العقول: ص 152، بحار الأنوار: ج 78، ص 54، ح 97 .

31- Llojet e dehjes

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Dehja është në katër lloje: dehje nga alkooli, dehje nga pasuria, dehje nga gjumi dhe dehje nga pushteti*”. (“Khisal”, vëll. 2, f. 120; “Biharul Enuar”, vëll. 73, f. 142, Hadithi 18.)

31. قالَ الْإِمَامُ عَلَيْ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): السُّكُرُ أَرْبَعُ السُّكُراتِ: سُكُرُ
الشَّرَابِ، وَسُكُرُ الْمَالِ، وَسُكُرُ النَّوْمِ، وَسُكُرُ الْمُلْكِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: مсты در چهار چيز است: مсты از شراب (و خمر)، مсты مال و ثروت، مсты خواب، مсты ریاست و مقام .

[31]. خصال: ج 2، ص 170، بخار الأنوار: ج 73، ص 142، ح 18 .

32- Moskontrollimi i gjuhës

Imam Aliu (Paqja qoftë mbi të!) ka thënë: “Gjuha është si një bishë. Nëse është e lirë (nuk e kontrollon), do të të shkaktojë plagë (vështirësi në trup dhe besim)”. (“Sherhu Nehxhul Belaga”, Ibn Abdih, vëll. 3, f. 165.)

32. قال الإمام علي (عليه السلام): ألسان سبع إن خلّى عنْه عَفْر.

امام علي (عليه السلام) فرمود: زبان، همچون درنده ای است که اگر آزاد باشد رخ و جراحت (سختی به جسم و ایمان) خواهد زد.

[32]. شرح نهج البلاغه ابن عبده: ج 3، ص 165]

33- Dita më e vështirë

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Dita kur i dhunuari kërkon drejtësi kundër dhunuesit, është më e vështirë se dita kur dhunuesi shtyp të dhunuarin*”. (“Sherhu Nehxhul Belaga”, Fejdhul Islam, f. 1193.)

33. قال الإمام علي (عليه السلام): يَوْمُ الْمَظْلُومِ عَلَى الظَّالِمِ أَشَدُّ مِنْ يَوْمِ الظَّالِمِ عَلَى الْمَظْلُومِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: روز داد خواهی مظلوم بر عليه ظالم سخت تر است از روزی که ظالم ستم بر مظلوم می کند .

[33]. شرح نجح البلاغه فيض الاسلام: ص 1193 .

34- Përbajtja e Kur'anit

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Në Kur'an ka lajme për ata që ishin para jush, lajme për ata pas jush dhe sqarime për detyrat tuaja*”. (“Sherhu Nehxhul Belaga”, Fejdhu Islam, f. 1235.)

34 قال الإمام علي (عليه السلام): في القرآن تبأً ما قبلكم، وحَبِّرْ ما بعْدَكُمْ، وَحُكِّمْ ما بَيْنَكُمْ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: قرآن احوال گذشتگان، و أخبار آینده را در بردارد، و شرح وظایف شما را بیان کرده است .

[34]. شرح نهج البلاغه فيض الاسلام: ص 1235 .

35- Zbritja e Kur'anit

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Kur'ani ka zbritur në tri pjesë. Një pjesë (një e tretë) ka të bëjë me ne, Ehlı Bejtin dhe armiqjtë tanë; pjesa e dytë ka të bëjë me moralin (etikën) dhe shembujt (fjalët e urta); pjesa e tretë ka të bëjë me detyrat dhe dispozitat*”.

(“Usule Kafij”, vëll. 2, f. 627, Hadithi 2.)

35 قال الإمام علي (عليه السلام): نَزَّلَ الْقُرْآنُ أَثْلَاثًا، ثُلُثٌ فِينَا وَفِي عَلُوْنَا، وَثُلُثٌ سُنْنٌ وَأَمْثَالٌ، وَثُلُثٌ فَرَائِضٌ وَاحْكَامٌ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: نزول قرآن بر سه قسمت است: يک قسمت آن درباره اهل بیت عصمت و طهارت : و دشمنان و مخالفان ایشان؛ و قسمت دیگر آن، اخلاقیات و ضرب المشها؛ و قسمت سوم در بیان واجبات و احکام إلهی می باشد .

[35]. اصول کافی، ج 2، ص 627، ح 2 .

36- Kush është besimtari?

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Besimtar është ai që përpigjet dhe lodhet (për mirëgenien e njëre zve) dhe të tjerët janë të sigurt dhe të rehatuar proj tij*”.
 (“Biharul Anuar”, vëll. 75, f. 53, Hadithi 10.)

36. قال الإمام علي (عليه السلام): المؤمن نفسم منه في تعاب، والناس
م منه في راحة.

امام علي (عليه السلام) فرمود: مؤمن آن کسی است که خود را به جهت
رفاه مردم در زحمت بیندازد و دیگران از او در آمنیت و آسایش باشند .

[36]. بخار الأنوار: ج 75، ص 53، ح 10 .

37- Xhihadi i burrit dhe xhihadi i gruas

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
“*Zoti e ka obliguar xhihadin si për burrat, ashtu edhe për gratë. Xhihadi i burrit është të shpenzojë pasurinë dhe jetën e tij, derisa të martirizohet në Rrugën e Zotit. Xhihadi i gruas është të jetë e durueshme përballë lëndimeve dhe xhelozisë së burrit të saj*”.

(“Uesailu Shiati”, vëll. 15, f. 23, Hadithi 19934.)

37. قال الإمام علي (عليه السلام): كتب الله الجهاد على الرجال والنساء، فجهاد الرجال بذل ماله ونفسه حتى يُقتل في سبيل الله، وجihad المرأة أن تصير على ماترى من أذى زوجها وغيره.

امام علي (عليه السلام) فرمود: خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جانش بگذرد تا جائی که در راه خدا کشته و شهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید.

. [37]. وسائل الشيعة: ج 15، ص 23، ح 19934 .

38- Njohja e vërtetë e njerëzve

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Natyra dhe e vërteta e njerëzve njihet në ndryshimin e situatave dhe ngjarjeve". ("Sherhu Nehxhul Belaga", Fejdhul Islam, f. 1183.)

38- قال الإمام علي (عليه السلام): في تَقْلِبِ الْأَخْوَالِ عُلِّمَ جَوَاهِرُ الرِّجَالِ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: در تغییر و دگرگونی حالات و حوادث، فطرت و حقیقت اشخاص شناخته می شود .

[38]. شرح نهج البلاغه فیض الإسلام: ص 1183 .

39- Sot ka punë, nesër ka llogari

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë: “*Sot (në këtë botë) ka punë dhe jo llogari, nesër (në Ditën e Gjykimit) ka llogari dhe nuk ka punë*”. (“Sherhu Nehxhul Belaga”, Ibn Abduh, vëll. 1.)

39. قال الإمام علي (عليه السلام): إن الْيَوْمَ عَمَلٌ ولا حِسَابٌ، وَغَدَاءً حِسَابٌ وَلا عَمَلٌ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: امروزه - در دنیا - زحمت و فعالیت، بدون حساب است و فردای قیامت، حساب و بررسی اعمال و دریافت پاداش است .

[39]. شرح نهج البلاغه ابن عبده: ج 1

40- Ruajtja nga mëkatet në vetmi

Imam Aliu (*Paqja qoftë mbi të!*) ka thënë:
"Ruhuni nga mëkatet ndaj Zotit në vetmi, sepse, me të vërtetë, Ai është Dëshmitari dhe Gjykuesi i veprave tuaja".
 ("Sherhu Nehxhul Belaga", Ibn Abduh, vëll. 3, f. 324.)

40. قال الإمام علي (عليه السلام): إِنَّمَا مَعَاصِي اللَّهِ فِي الْحُكْمَاتِ إِنَّمَا
 الشَّاهِدَ هُوَ الْحَاكمُ.

امام علي (عليه السلام) فرمود: دوری و اجتناب کنید از معصیت های
 إلهی، حَقّ در پنهانی، پس به درستی که خداوند شاهد اعمال و نیات
 است؛ و نیز او حاکم و قاضی خواهد بود.

[40]. شرح نهج البلاغه ابن عبده: ج 3، ص 324.

Përbajtja

Imam Aliu (<i>Paqja qoftë mbi të!</i>).....	5
Porosi të përgjithshme të Imam Aliut (<i>Paqja qoftë mbi të!</i>).....	18
Pyetja që iu drejtua prijësit të besimtarëve, Imam Aliut (<i>Paqja qoftë mbi të!</i>).....	26
40 Hadithe nga Imam Aliu (<i>Paqja qoftë mbi të!</i>).....	30
1- Shfrytëzojini këto kohë.....	31
2- Pesë thesare të çmueshme.....	33
3- E drejta dhe e padrejta.....	35
4- Tri qëllimet e dynjasë.....	37
5- Më i zgjuari i arabëve.....	39
6- Dituria udhëheq gjithçka.....	40
7- Dita është dëshmitare.....	42
8- Shlyerjet e gjynaheve.....	44
9- Dobitë e rrushit të thatë.....	45
10- Dobia e ngrënies së shegës.....	47

11- Interesimi për familjarët.....	48
12- Mirësitë e mbetjes së ushqimit.....	49
13- Mos u kap pas dy gjërave.....	51
14- Cilësitë e mburrësit.....	53
15- Mos i përngjani armiqve të Allahut.....	55
16- Prijësit e njeriut.....	57
17- Tri veti madhështore.....	59
18- Më krenare dhe më poshtëruese.....	61
19- Mirësitë e shoqërimit dhe vizitës së dijetarëve....	63
20- Riskun e jep Allahu.....	66
21- Vlera e njeriut.....	68
22- Pirja e ujtit të mbetur nga vëllai besimtar.....	70
23- Pendimi dhe vilajeti i Ehli Bejtit (<i>Paqja qoftë mbi tal!</i>).....	72
24- E vërteta e njeriut.....	74
25- Pasojat e borxhit.....	76
26- Dijetari që fsheh dijen e tij.....	77
27- Porosi e vyer.....	79
28- Porosia e Imam Aliut për Imam Hasanin (<i>Paqja qoftë mbi tal!</i>).....	80
29- Shenja e mungesës së intelektit.....	82

30- Pasojat e dashurisë së dynjasë.....	83
31- Llojet e dehjes.....	85
32- Moskontrollimi i gjuhës.....	86
33- Dita më e vështirë.....	87
34- Përmbajtja e Kur'anit.....	88
35- Zbritja e Kur'anit.....	89
36- Kush është besimtari?.....	91
37- Xhihadi i burrit dhe xhihadi i gruas.....	92
38- Njohja e vërtetë e njerëzve.....	94
39- Sot ka punë, nesër ka llogari.....	95
40- Ruajtja nga mëkatet në vetmi.....	96
Përmbajtja.....	97

اسم الكتاب: اربعون حديث عن الامام علي عليه السلام

ترجمة الأحاديث: الياسينا فرا

تحت النظر: الشيخ ولنت (عباس) مريما

التصحيح الادبي: بيريدا كولا

التصحيح اللغوي: ويلوسا كاراي

الإخراج النهائي: صبريه فرا

الغلاف: صبريه فرا

الناشر: جمعيت نسيم

تيرانا: 2020